

2473. Adde Beh. af Lovf. indeh. Best. om Stod: forsaavidt det ikke kan paavises, at de ved særlig Bevilling eller ifølge en særlig Anvendelse, som efter tidligere Praxis befriede fra Fæstebang, ikke have været Fæstebang undergivne, saa kunde jeg have stemt for det, thi saa beholdt vi den almindelige Definition og gik ud fra den i alle fremtidigt forekommende Tilfælde, at Bøndersteder, hvis Hovednæring er Agerbrug, og som have 1 Lønde Hartkorn eller derover, med de opstillede Undtagelser ere Gaarde, og det maatte da være den vedkommende Mand, der troede at have en særlig Grund, hvorfor hans Sted, skjøndt det havde disse Egenskaber, ikke faldt ind under Definitionen, — det maatte da være ham, der havde at eftervise de særlige Grunde. Men denne Særlighed berøres slet ikke i Endringsforslaget, og Særligheden kunde kun ligge i, at Stedet trods dets kvantitative Beskaffenhed og den Egenskab, væsentlig at være et Agerbrug, dog havde en ganske særlig Anvendelse, som efter den tidligere Lovgivning eller den tidligere administrative Praxis gav Befrielse, uagtet dets Størrelse gjorde det til Gaard, eller at det havde et særligt Privilegium, en særlig Bevilling. Hvis Endringsforslaget var gaaet ud derpaa, skulde jeg have stemt for det. Som det nu er affattet, kan jeg ikke stemme for det, fordi dets Vedtagelse tilintetgjør en for Lovens praktiske Diemed væsentlig Bestemmelse i Loven, og fordi det giver Loven en i mine Øine for Lovgivningen aldeles upassende Form.

Ordføreren: Jeg tør tro, at det ærede Thing ønsker snart at komme til Afslutning af dette Afsnit af Lovforslaget og til Afstemning; jeg skal derfor bestræbe mig for at være meget kort. Smidertid kan jeg dog ikke undlade at sige et Par Ord om de foreliggende Endringsforslag. Jeg skal da med Hensyn til det af den ærede Indretingsminister stillede Forslag ganske slutte mig til, hvad et andet æret Medlem af Udvalget (Afsing) har udtalt, og til, hvad jeg ud-

2474. Raadigheden over Fæstebøndergods. 2474 talte igaar. Jeg kan ikke se rettere end, at efter at Udvalgets Flertal med Hensyn til Parcellernes Skjæbne har stillet Sagen saaledes, at for Parceller, der ere dannede i Fortiden, skal overensstemmende med de her i Salen udtalte Ønsker, Fæsteligthen afgjøres af Domstolene — og det fordrer man jo som Ret, man skildrer det Modsatte som Retstrænkelse —, har Udvalget fuldt ud fyldtgjort Fordringerne og Begjeringerne. Jeg kan derfor ikke Andet end med min ærede Ven i Udvalget se, at der virkelig fra Indretingsministerens Side her gives en Amnesti — den kan jo ramme Tilfælde, hvor der har været vitterlig Lovovertrædelse. (S u n d e n r i g s m i n i s t e r e n: Ret!). Men jeg lægger naturligvis ikke sær Vægt paa dette Endringsforslag. Ganske anderledes staar Sagen for mig med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 13; men efter de Ytringer, der netop nu ere fremkomne fra det ærede 1ste Medlem for Kjøbenhavn (Madvig), har jeg ikke overdrevent Meget at sige. Det ærede Thing vil vistnok erindre, at den hele Sag i visse Maader er en Gjenganger. Det vil vist ikke være glemt, ja mange Ytringer her i Salen, rettede imod mig personlig, have jo maattet minde derom, at denne Sag forhandles isjor i et Udvalg, og at dette fremkom med Forslag, hvori jeg tilvisse havde en vis Del. I disse Forslag findes ingen Definition paa en Gaard. Vi havde givet Regler for, at Dmdelingseretten skulde begrænses, og vi havde i Forbindelse hermed givet Regler for Fæsteligthen paa de ved Dmdeling eller Udskjning fremkomne Parceller. Jeg tror, at den almindelige Anskuelse i Udvalget isjor var, i det Mindste var det min personlige, at man ikke behøvede nogen Definition af, hvad der var Gaard, men at man i saa Henseende trostlig kunde overlade Sagen til Domstolene. Havde de hidtil kunnet magte den Opgave at besvare dette Spørgsmaal, havde de kunnet gjøre det fra 1790 indtil nu, vilde de vel ogsaa i Fremtiden kunne gjøre det. Desom-